

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

40. Qualiter acquiratur iuspatron. ex ædificatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

3. Respondeo tertio: per talem solam assignationem non quaritur statim juspat. sed tum demum, dum subsecuta est constructio & dotatio, vel ab ipso fundatore, vel ab aliis; cum nemo dici possit patronus Ecclesie, quae non est, & forte nec futura est. *Garc. n. 44. citans Roch. v. fundatio. q. 2. n. 3. Lamb. p. 1. l. 1. q. 1. d. 1. n. 16. Pirh. n. 8. Argumento c. ad audientiam. de Eccl. adif. Juxta eundem tamen Garciam n. 45. & 46. si Ecclesia vel Capella cepta jam est aedificari, v. g. quia jam primus lapis cum consensu Ordinarii positus est, videtur fundatori jam acquiri juspat. etiam ante perfectionem aedificii, etsi quoad exercitium id ei non comperat, donec fuerit perfecta Ecclesia; eò quòd licet tale aedificium inceptum dici adhuc non possit Ecclesia vel Capella proprie, ex quo tamen cum auctoritate Ordinarii est inceptum, est locus pius & religiosus, maxime si ibi est fixa crux juxta Durand. *derivibus. l. 1. c. 2. n. 7. & sic in illo cadit juspat. Nihilominus docet Lott. l. 2. q. 14. n. 1. & seq. illico & ab eo momento incipere juspat. quo quis de consensu Episcopi valide se obligavit fundare, construere vel dotare beneficium sub reservatione patronatus, etiam si adhuc id executioni minime demandatum sit; ita ut nec exinde possit poenitere, sed valeat ad implementum. citat pro hoc Lamb. l. 1. p. 1. q. 4. d. 10. n. 4. destinatio enim illa sub obligatione efficaci habetur pro actu perfecto & consummato ad effectum consequendi privilegia juris, ut dicitur in simili de fundo destinato in dotem; is enim etiam ante matrimonium consequitur privilegia fundi dotalis. l. 4. ff. de fundo dotali, quod provenit ex vi precedentis desponsationis, atque ita virtute actus ex sola destinantis contraria voluntate non resolubilis, ut Felin. in c. cum adeo. de rescrip. n. 2. Porro id intelligitur de acquisitione jurispat. adaequate ad subjectum; ita ut per dictam destinationem jam dicatur patronus, & locum ejus occupare nequeat alter, possitque ex tunc constituere procuratorem ad praesentandum. Lott. *ibid. n. 4. Quamvis, ut dictum, patronatus exercitium non habeat circa tres fructus illius, nimirum praesentationem, alimenta, & honorificentiam; cum aliud sit facere, aliud se promittere facturum, & in his, quae a facto pendent, nihil operetur destinatio, adeoque ei minime per talem destinationem sit jus quaesitum ad exercitium. Lott. num. 5. & seq.***

Questio 40. Qualiter acquiratur juspat. ex aedificatione?

1. Respondeo primo: non acquiri illud aedificantem, dum is suis sumptibus quidem aedificat Ecclesiam vel Capellam; cum protestatione tamen recuperandi expensas ab Ecclesia ipsa; sed Ecclesia. Barb. n. 30. citans Monet. Gonz. & c. Item non acquiritur ex constructione (idem est de fundatione, & dotatione) non voluntaria, sed facta necessitate, necessitate excludente omnem libertatem. Corrad. l. 4. c. 6. n. 43. Barb. num. 31. citans Lamb. l. 1. p. 1. q. 4. d. 7. & plures Rotae decis. sic haeres gravatus a testatore ad fundandam construendamve Ecclesiam, si id sponte non implevit, sed coactè, & non nisi compulsus a iudice, non acquirat juspat. cum id nimis adversetur intentioni Canonum (quae fuit, ut laici allicerentur ad fundandas Ecclesias) si coactè fieret fundatio vel constructio, & tamen acquireretur juspat. Corrad. *loc. cit.*

ex Lamb. *loc. cit.* Qui tamen exstruxit Ecclesiam voluntarie, etsi postea a iudice cogatur ad eandem dorandam, acquirat juspat. quia ab initio liberè aedificando se huic oneri subjicit. Pirh. n. 14.

2. Respondeo: acquiritur quoque juspat. ex reparatione, seu reedificatione Ecclesiae penitus destructae, seu directae, ita ut novà consecratione egeat; secus si reaedificetur Ecclesia non penitus destructa. *Garc. cit. c. 9. n. 51. citans plures Rotae decis. Castrop. p. 2. n. 5. Barb. n. 32. citans Lamb. Roch. v. construxit. n. 12. Burfat. volu. 3. conf. 310. nu. 3. Azor. p. 2. l. 6. c. 19. q. 10. Massob. ubi ante. dub. 22. num. 6. Ricc. Campanil. & c. Porro dum Clericus ex rebus beneficii sui aedificat Ecclesiam, acquirat quidem juspat. ad vitam suam, post mortem tamen illius pertinet ad Ecclesiam, ex cuius rebus aedificavit; nomine autem Ecclesiae, si haec collegiata non sit, acquiratur juspat. ipsi successori defuncti in beneficio; si autem Ecclesia sit collegiata, juspat. ad totum Collegium Clericorum spectat. Pirh. *loc. cit.**

3. Respondeo tertio: dum penitus destructa Ecclesia reaedificatur, prior patronus amittit juspat. ex sola extructione ei ortum; si tamen per partes Ecclesia sit reaedificata, licet denique tota nova facta sit, primus instructor non desinit esse patronus; quia eadem Ecclesia esse censetur, Pirh. l. cit. n. 8. citans Azor. *dicta q. 10. & Gl. in c. quoniam h. v. fundatores. Quòd si Ecclesia collapsa vel diruta ex eadem materia restauretur ab alio, verius esse ait, Pirh. *ibid.* priorem non manere patronum, licet eadem videatur esse Ecclesia & priori succedat; quia obligatio vel jus semel extinctum in repereunte nunquam amplius reviviscit, juxta l. qui res. ff. de solut.*

4. Respondeo quarto: ut acquiratur juspat. per reedificationem, requiritur consensus Episcopi in reedificationem, non secus ac in primam constructionem. Pirh. *loc. cit.* Porro aequum est, ut antequam Episcopus consentiat, ut alius Ecclesiam penitus dirutam reaedificet, antiquum patronum requirat, an ipse velit reaedificare, nec ne, ipsiisque aliis praeferat; cum ad illum, qui Ecclesiam adesse perduxit, id primo loco spectet. Pirh. *cit. num. 8.*

5. Respondeo denique: sed neque constructione, maxime si ea perfecta non sit, acquiratur juspat. nisi subsequatur dotatio; cum absque dotatione neque sit beneficium Ecclesiasticum, neque ministros ad officia & ministeria Ecclesiastica exercenda habere possit; ac proinde vanus interim erit talis patronatus & inutilis. Castrop. *cit. p. 2. n. 5. Azor. p. 2. l. 6. c. 19. q. 6. Unde etiam Episcopus nunquam consentire debet in aedificanda Ecclesia, quin prius aedificatorem obliget per instrumentum publicum ad dotandum; cum Ecclesia absque dote aedificari nequeat, c. nemo. de consecrat. d. 1. Castrop. *ibid.* Quòd si absque dote aedificata fuerit, consecranda non est, nisi dotetur, Gl. in c. cum scire. de consecr. Ecclesiarum. Hanc autem dotem tenetur aedificator eo ipso, quòd Ecclesiam aedificavit; si minus ejus heredes praestare, & ad id compelli possunt per Episcopum. Castrop. *ibidem.* citans Barb. *de potest. Episcopi. p. 2. alleg. 70. n. 4. & 29. Ricc. in praxi resol. 11. n. 6. Azor. p. 2. l. 9. c. 3. q. 7. Et si Episcopus permittit Ecclesiam fundari, consecrari absque dote, eam ipse dotare compellitur. Castrop. *ibidem.* Azor. & Barbos. *loc. cit.***